

Stammer dit barn?

Vejledning til forældre
- udarbejdet af talehørepædagoger på PPR

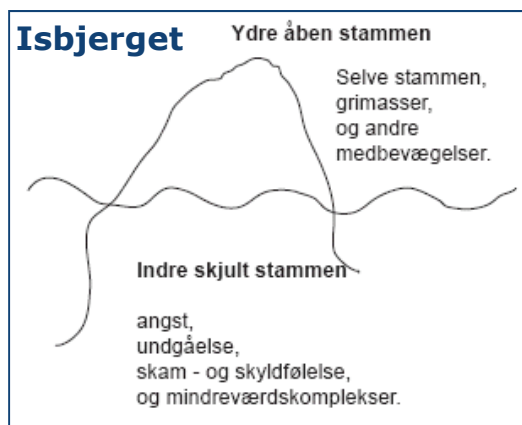
Middelfart
KOMMUNE

Hvad er stammen?

Stammen er en forstyrrelse af talens rytme. Forstyrrelsen kan være i form af gentagelser, forlængelser af lyd eller blokeringer.

Hvorfor stammer mit barn?

Næsten alle børn har en periode med ikke-flydende tale. Hos nogle børn fortsætter denne periode og bliver til egentlig stammen. Vi ved ikke, hvorfor nogle børn begynder at stamme, men vi ved, hvad man kan gøre for at hjælpe de børn, der stammer.

Kan vi vente og se tiden an?

Det er meget vigtigt at sætte tidligt ind i forhold til stammen, da det er i begyndelsen af stammeudviklingen, stammen er lettest at påvirke. Ud af 10 børn på 4 år, der stammer, holder de 8 op igen. Ud af 10 børn på 10 år, der stammer, holder kun 2 op igen.

Hvordan behandles stammen?

Når det gælder små børn, er indsatsen mere indirekte. Det vigtigste er, at forældre og andre i barnets nærhed reagerer hensigtsmæssigt overfor et lille barn, der stammer. Enkelte gange vil talepædagogen tilbyde taleundervisning enten i grupper eller alene.

Hvad ved man om stammen?

Omkring 5% af alle børn stammer. Der er en høj grad af arvelighed i forhold til stammen. Ud af 100 børn, der stammer, har 95 stammen i familien.

Stammen kaldes den lumske talelidelse, idet den i perioder kan være helt væk for derefter at komme tilbage igen. Når et barn i mindst et år har været helt fri for stammen, siger man, at det er holdt op med at stamme.

Vi ved, at stammen udvikler sig fra løse gentagelser til hårde blokeringer. Det sker, fordi barnet forsøger at bekæmpe sin stammen. Barnet kan ikke vælge at lade være med at stamme. Derfor skal du rose dit barn, når det stammer med løse gentagelser.

Oplever barnet, at forældrene bliver bekymrede, når det stammer, kan barnet begynde at kæmpe mod sin stammen.

Er du bekymret

for om dit barn stammer, så kontakt talepædagogen på
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning
Anlægsvej 4
5592 Ejby
Tlf. 8888 5283

Hvordan kan de voksne hjælpe?

1. Vær en god talemodel

Tal langsomt og anvend korte enkle sætninger.

2. Giv dig tid i samværet med barnet

Vis, at du har tid til at høre på det.

3. Hold pauser

4. Lad være at stille for mange spørgsmål

5. Hold øjenkontakt

6. Lad være med at rette, afbryde eller sige ordene

Vent!

7. Tal med barnet om stammen

Kommenter stammen, vurder ikke!

8. Giv gode samtaleregler

Tal efter tur og lad være med at afbryde.

Vil du vide mere om stammen?

Bøger:

Du kan eventuelt læse mere om stammen hos små børn her:

- Per Fabæch Knudsen og Hermann Christmann: Når det lille barn stammer. (1991)
- Lennart Larsson: Stammer dit barn? (1990)

Begge købes ved henvendelse til Foreningen for Stammere i Danmark
tlf.: 86 36 26 96

Nyttige adresser:

- Foreningen for Stammere i Danmark (FSD)
c/o DSI
Kløverprisvej 10B
2650 Hvidovre
Tlf. 8686 2696
e-mail: fsd@fsd.dk
www.fsd.dk
- Dansk Videnscenter for Stammen
Emdrupvej 101
2400 København NV
Tlf. 3969 6633
e-mail: per_k@dlh.dk
www.davs.dk

Middelfart Kommune
Børn- og Familieafdelingen
Anlægsvej 4
5592 Ejby
Tlf. 8888 5283
www.middelfart.dk